

XVI
VOLUME
2023

ACTA

MEDICO-HISTORICA RIGENSIA

AMHR

RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTES
MEDICĪNAS VĒSTURES INSTITŪTS

**ACTA
MEDICO-HISTORICA
RIGENSIA**

Volumen XVI (XXXV)

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE
UNIVERSITAS RIGENSIS
STRADINA

**ACTA
MEDICO-HISTORICA
RIGENSIA**

Volumen XVI (XXXV)

Rīga • RSU • 2023

Acta medico-historica Rigensia. Vol. XVI (XXXV): Rīga, RSU, 2023. 143 lpp.

“Acta medico-historica Rigensia” (AMHR) ir recenzēts akadēmisks brīvpieejas žurnāls, kas veltīts pētījumiem medicīnas un dzīvības zinātņu vēsturē un medicīnas muzeoloģijā Latvijā un Baltijas jūras reģiona valstīs. Žurnāls iznāk reizi gadā, publicējot zinātniskus pētījumus latviešu un angļu valodā, grāmatu un mediju recenzijas, kā arī apskatus par notikumiem akadēmiskajā un muzeju dzīvē. Žurnāls iznācis no 1957. gada ar sākotnējo nosaukumu *Iz istorii meditsiny*. Kopš 1992. gada izdevuma nosaukums ir *Acta medico-historica Rigensia*. Žurnāls “Acta Medico-Historica Rigensia” ir indeksēts *Directory of Open Access Journals* (DOAJ), *European Reference Index for the Humanities* (ERIH PLUS) un SCOPUS.

“Acta medico-historica Rigensia” (AMHR) is a refereed academic open access journal devoted to research in history of medicine and life sciences and medical museology in Latvia and Baltic sea region countries. Published once a year, the journal collects original research papers in Latvian and in English, book and media reviews, as well as reports on relevant academic and museum events. The journal dates back to 1957 and was previously published under the title *Iz istorii meditsiny*. In 1992 the journal was renamed to *Acta medico-historica Rigensia*. Journal “AMHR” is indexed in the *Directory of Open Access Journals* (DOAJ), the *European Reference Index for the Humanities* (ERIH PLUS) and SCOPUS.

Galvenie redaktori / Editors-in-chief: Juris Salaks, Ieva Lībiete – Rīgas Stradiņa universitāte / Rīga Stradiņš University

Atbildīgā redaktore / Managing editor: Dr. hist. Ineta Lipša – Rīgas Stradiņa universitāte / Rīga Stradiņš University

Redkolēģija / Editorial board:

Aistis Žalnora – Dr., Viļņas Universitāte / Vilnius University

Axel Karenberg – Prof., Dr. med., Ķelnes Universitātes slimnīca / Cologne University Hospital

Baiba Mauriņa – Dr. pharm., Rīgas Stradiņa universitāte / Rīga Stradiņš University

Bożena Plonka-Syroka – Prof., Dr. habil., Wrocław Medicīnas universitāte / Wrocław Medicine University

Florian Steger – Prof., Dr., Ulmas Universitātes Vēstures, filozofijas un medicīnas ētikas institūts / Institute for the History, Philosophy and Ethics of Medicine, Ulm University

Ingrid Kästner – Prof., Dr. habil. med., Leipcigas Universitāte / University of Leipzig

Ken Kalling – M.A., Tartu Universitāte / University of Tartu

Maije Toomsalu – M.A., Tartu Universitāte / University of Tartu

Maija Pozemkovska – Dr. med., Rīgas Stradiņa universitāte / Rīga Stradiņš University

Ramunas Kondratas – Dr., Viļņas Universitāte / Vilnius University

Vilma Gudienė – Dr., Lietuvas Veselības zinātņu universitāte / University of Health Sciences of Lithuania

Literārie redaktori / Proofreading: Jānis Zeimanis (angļu val.), Aija Lapsa, Ināra Mikažāne un Inga Lievīte (latviešu val.)

Maketētāja / Layout: Ilze Stikāne

Uz vāka: Rīgas Medicīnas institūta Ārstniecības fakultātes III un IV kursa studenti olimpiādē

“Dzimtenes sardzē” 1981. gada 3. aprīlī Kara katedras telpās Padojņu bulvārī 14, Rīgā.

RSU Vēstures muzeja krājums (RSUMz 238/221)

On the cover: 3rd- and 4th-year students from the Rīga Medical Institute's Faculty of Medicine at the “Guarding the Homeland” Olympiad on 3 April, 1981 on the premises of the Department of War at 14 Padojņu bulvāris, Riga. From the RSU History Museum collection (RSUMz 238/221)

Izdevējs / Publisher:

Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas vēstures institūts / Institute of the History of Medicine, Rīga Stradiņš University

Redakcija / Editorial Office:

Adrese / Address: Kronvalda bulvāris 9, Rīga, Latvija, LV-1010

e-pasts / e-mail: ineta.lipsa@rsu.lv; juris.salaks@rsu.lv

Mājaslapa / Web-page: <https://www.rsu.lv/AMHR>

© Rīgas Stradiņa universitāte, izdevums, 2023 / Rīga Stradiņš University, edition, 2023

RSU IPD-3917

© Autori, teksti / Authors, texts, 2023
Licence / License: CC BY-NC 4.0

Saturs / Contents

PĒTNIECISKIE RAKSTI / RESEARCH ARTICLES

Medical Treatment, Duty to Work, and Political Education. Functions of Soviet “Prophylactoria” and “Care Homes for STD Patients” in Germany <i>Maximilian Schochow, Florian Steger</i>	7
LPSR VDK vēršanās pret Latvijas radošo inteliģenci 20. gadsimta 50. gadu beigās: 1957. gada Rīgas mākslinieku “pornogrāfijas grupas” procesa piemērs <i>Jānis Ķeruss, Aldis Ūpmalis</i>	23
Sexual Revolution, Mobilization or Civil War: How to Understand the Soviet Transformation of Sexuality (The Case of Soviet Lithuania) <i>Valdemaras Klumbys, Tomas Vaiseta</i>	67
Kara medicīnas ārstu–rezervistu sagatavošana padomju armijas vajadzībām Rīgas Medicīnas institūtā 1950.–1991. gadā (atmiņās un dokumentos) <i>Daina Bleiere, Daiga Dupate, Juris Salaks</i>	100

AKADĒMISKĀ UN MUZEJU DZĪVE / CURRENT ACTIVITIES

Restaurācijas gadījums: Veģetatīvās nervu sistēmas modelis Nr. 9 <i>Iveta Skripste</i>	137
Autori / Authors	143